

ISVI vzw

ACTIVITEITENVERSLAG 2020

INHOUD

Editio.....	3
Integriteit, een basiswaarde voor het ISVI	5
De opdrachten van de vzw	5
Luik België.....	6
Latijns-Amerika en de Caraïben.....	9
Colombia.....	11
Cuba	13
Peru.....	14
Afrika	16
Benin.....	17
Ivoorkust.....	18
Kenia	19
Democratische Republiek Congo.....	20
Rwanda	21
Azië	22
Indonesië	22
Instanties van het ISVI	23
Raad van Bestuur.....	23
Algemene vergadering.....	23
Team	23

EDITO

Op 11 maart 2020 heeft de WHO COVID-19 officieel erkend als een pandemie. Een jaar later staat de teller op meer dan drie miljoen doden. Bovendien gaan velen ervan uit dat dit officiële cijfer een enorme onderschatting is van de realiteit. Hoewel de pandemie in de rijke landen teruggedrongen lijkt te worden dankzij de algemene vaccinatie van de bevolking, kan hetzelfde niet gezegd worden voor andere delen van de wereld waar het virus nog steeds blijft toeslaan, en met name de kwetsbaarste bevolkingsgroepen hard treft.

De gezondheidscrisis heeft een ongekende economische en sociale crisis veroorzaakt op mondiaal niveau. De ongelijkheid is blijven toenemen, de werknemersrechten werden aangevallen en vrijheden werden ingeperkt.

De Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) schat dat de impact op de werkgelegenheid neerkomt op het verlies van 255 miljoen voltijdsequivalenten. De impact op de inkomsten uit werk zijn al even dramatisch. De inkomsten uit arbeid zijn met ruim 8% gedaald, hetgeen overeenstemt met een absoluut bedrag van 3.700 miljard dollar.

Het is niet verwonderlijk dat de IAO ook vaststelt dat de pandemie vooral de sociale groepen heeft getroffen die al het kwetsbaarst waren op de arbeidsmarkt: vrouwen, jongeren en migranten. Wanneer dat inkomstenverlies niet werd gecompenseerd door andere bronnen van inkomsten (zoals sociale uitkeringen) leidde dit voor veel personen en gezinnen onvermijdelijk tot precariteit en armoede. Volgens de Verenigde Naties zijn alleen al in het jaar 2020 maar liefst 150 miljoen mensen in extreme armoede beland, d.w.z. dat ze het moeten stellen met een inkomen van minder dan 1,9 dollar per dag.

Hoewel de jonge werknemers en arbeidsmigranten over het algemeen het meest te lijden hebben onder de gevolgen van de pandemie, zou het onjuist zijn om te concluderen dat de andere groepen er goed vanaf zijn gekomen. Ze zijn er gewoon een klein beetje beter vanaf gekomen.

In landen als België maakten gedeeltelijke werkloosheidsstelsels het mogelijk om een deel van het loonverlies te compenseren. In de rest van de wereld zijn er echter veel landen die dergelijke systemen niet hebben ingevoerd. Dit is het geval in landen die weinig of geen stelsels voor sociale bescherming hebben en waar het werk nog grotendeels informeel is. Vergeet niet dat er nog steeds 2 miljard werknemers in de informele economie werken – hetgeen 60% van de totale tewerkstelling wereldwijd vertegenwoordigt – en dat slechts 27% van de wereldbevolking een adequate sociale dekking geniet en dat meer dan 50% helemaal geen sociale dekking heeft. Voor deze mensen is de optelsom snel gemaakt: ofwel thuisblijven en misschien sterven van de honger, ofwel naar buiten gaan en op zoek gaan naar iets om te overleven, met het risico op besmetting met het virus.

Dit is de trieste realiteit van veel werknemers en werkneemsters (die lid zijn) van partnervakbonden die deelnemen aan het ISVI-programma in Afrika, Latijns-Amerika en Indonesië.

Door de verspreiding van het virus afgelopen voorjaar, was het noodzakelijk om de samenwerkingsprojecten dringend te herzien en de activiteiten te heroriënteren. Veel van de oorspronkelijk geplande activiteiten zijn uitgesteld naar 2021. Andere activiteiten daarentegen werden in een recordtijd opgezet om te beantwoorden aan dringende noden. Voorbeelden daarvan zijn de bewustmakingscampagne over hygiëne- en veiligheidskwesties en de aankoop van basisbeschermingsmiddelen in de DRC, Benin, Kenia en Rwanda.

Het IVV-Afrika heeft een specifieke focus ontwikkeld op de situatie van arbeidsmigranten in West- en Noord-Afrika. De partners in Peru en Colombia hebben computerapparatuur gekocht om online vormingsprogramma's te ontwikkelen. De Indonesische partners slaagden erin om een akkoord te onderhandelen waardoor de lingerieproductie (die vrijwel stil lag) tijdelijk vervangen werd door de productie van chirurgische mondmaskers.

Dit zijn enkele concrete voorbeelden van het werk dat in 2020 werd verricht en waarover u meer informatie kan terugvinden in dit rapport.

Veel leesplezier!

INTEGRITEIT, EEN BASISWAARDE VOOR HET ISVI

Begin 2020 werd de ethische code van het ISVI aan onze instanties voorgelegd en door hen goedgekeurd. Al onze medewerkers ontvingen een exemplaar van deze ethische code en allen engageerden ze zich ertoe deze code strikt te zullen naleven bij de uitvoering van hun taken. ISVI werkte een meldregeling uit en voegde een contactpunt integriteit (Integrity@ifsi-isvi.be) toe aan zijn website, waar schendingen van de gedragscode kunnen gemeld worden. Al onze partners ontvingen eveneens een kopie van de ethische code, samen met een link naar het contactpunt. Er werden in 2020 geen meldingen geregistreerd.

DE OPDRACHTEN VAN DE VZW

- Opvolging van 15 specifieke doelstellingen.
- Lopende projecten in 20 landen op 3 continenten (Afrika, Latijns-Amerika en Azië).
- Betrokken in een driedig Zuid-Zuid-Noord-partnerschap dat 34 vakbondsfederaties in 18 Afrikaanse landen versterkt.
- Afronding van een tussentijdse evaluatie
- Deelname aan de vernieuwing van twee gemeenschappelijke strategische kaders (België en waardig werk).
- Versterking van 12 platformen van het maatschappelijk middenveld in België.
- Samenwerking met [SolSoc](#) en [FOS](#) voor de ontwikkeling van een campagne rond sociale bescherming.
- Meegewerkt aan 45 artikels, waaronder een vrije tribune die in 'MO' werd gepubliceerd.
- Meegewerkt aan 4 standpuntnota's van het Belgisch maatschappelijk middenveld en 1 nota van de DGD.
- Meegewerkt aan een parlementaire ontwerpresolutie.

LUIK BELGIË

Het is niet nodig om in dit hoofdstuk terug te komen op een diepgaande analyse van de specifieke gezondheidscontext die het jaar 2020 kenmerkte. Desalniettemin is het belangrijk om te onthouden dat het coronavirus een gezondheids crisis heeft veroorzaakt die diepgaande gevolgen heeft gehad voor de manier waarop we werken. Tegelijkertijd hebben we dit momentum echter kunnen aangrijpen om de relevantie en het belang van ons werk nogmaals aan te tonen. Hoewel we gehecht zijn aan deze contextuele opportuniteiten, heeft de tussentijdse externe evaluatie – die we in 2020 hebben afgerond – ons ook in staat gesteld om enkele interessante punten mee te nemen. Bij onze acties met internationale partners blijkt met name dat we vaak ad hoc te werk gaan naargelang van de actualiteit. De vraag rijst dan hoe we kunnen zorgen voor meer planning op dit gebied? Zonder in te gaan op de details van deze evaluatie, die beschikbaar is op onze website, willen we toch benadrukken dat we ons ertoe verbinden om stelselmatiger te waken over de naleving van een conceptueel kader. Daarbij staat deelname van de partners centraal in onze werkzaamheden binnen het luik België. Die verbintenis is des te noodzakelijker omdat uit de evaluatie duidelijk blijkt dat de strategieën die in het kader van het luik België worden uitgevoerd, ook de capaciteiten van de internationale partners versterken. Het komt er dus op aan om meer structurele verbanden te leggen tussen onze verschillende partnerschappen om zo te zorgen voor voldoende verspreiding van de lessen die werden getrokken uit activiteiten en opdrachten waarbij internationale partners zijn betrokken.

Een domein waar we in 2020 veel aandacht aan hebben besteed, is dat van de politieke invloed. Als reactie op deze pandemie heeft het Belgisch maatschappelijk middenveld zich georganiseerd, en zo werd het nut van onze acties in het kader van internationale solidariteit eens te meer bewezen. De structurele betrokkenheid van het ISVI bij een aantal platforms, alsook de erkenning van onze expertise – met name op het gebied van waardig werk – hebben ons in staat gesteld om stelselmatig betrokken partij te zijn bij de verschillende initiatieven ten gunste van een gedragsverandering van de politieke leiders, zodat deze laatste meer rekening houden met de naleving van de Agenda voor Waardig Werk.

Het is binnen dit kader dat het ISVI heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van 4 standpuntnota's die telkens betrekking hebben op een specifieke dimensie die door de pandemie werd benadrukt. Ten eerste, en logischerwijs, hebben we meegewerkt aan een nota waarin wordt benadrukt dat de crisis niet alleen een gezondheids crisis is, maar zeer snel is uitgemondd in een ernstige sociaaleconomische crisis. Daarom blijft de Agenda voor Waardig Werk – die al jaren wordt gepromoot door de IAO en de vakbonden – een van de belangrijkste hefboomen om deze crisis te boven te komen en om sociale rechtvaardigheid voor iedereen, overal ter wereld, te herstellen. We proberen nu te herstellen van de coronacrisis, maar eigenlijk is voorkomen beter dan genezen. Het is nodig om een perspectief van preventie aan te nemen door een solide basis te leggen voor rechtvaardige en billijke samenlevingen. In dat opzicht onderstrepen wij bijvoorbeeld dat het essentieel is om massaal te herinvesteren in sociale bescherming, zowel hier als in de budgetten voor ontwikkelingshulp.

Ten tweede hebben we gewerkt aan een nota die waarschuwt voor autoritaire neigingen en inperkingen van de democratische ruimte. De nota erkent dat het legitiem is dat de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus en de (bescherming van de) volksgezondheid worden aangevoerd als motief voor de tijdelijke en uitzonderlijke beperking van een aantal fundamentele rechten en vrijheden. Toch merkt de nota ook op dat er veel landen zijn waar de autoriteiten de beperkingen in het kader van de pandemie als voorwendsel hebben gebruikt – of nog steeds gebruiken – om enerzijds repressieve maatregelen te nemen die verder gaan

dan wat het internationaal recht toelaat in geval van een gezondheidscrisis, en anderzijds om critici, mensenrechtenactivisten en sociale bewegingen te onderdrukken.

Ten derde heeft het ISVI bijgedragen aan het werk dat erin bestond aan te tonen dat ontwikkelings-samenwerking een van de hefboomen is voor een meer globale en multilaterale aanpak van een crisis die niet stopt aan de landsgrenzen. Door de crisis is het duidelijk geworden hoezeer de hele wereld vandaag in onderlinge afhankelijkheid leeft. Daarnaast benadrukt de nota dat deze crisis een ernstige bedreiging vormt voor het behalen van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's), vooral in de ontwikkelingslanden. Er wordt dus een duidelijk signaal van internationale solidariteit gevraagd, want dat is de enige manier om het recht op bescherming voor iedereen te waarborgen. Het gaat dan niet alleen over bescherming tegen de pandemie zelf, maar ook tegen de gevolgen ervan op korte en lange termijn. De eisen in de nota onderstrepen dat deze crisis maatregelen vereist om (1) de gezondheidscrisis aan te pakken, (2) de sociaaleconomische crisis het hoofd te bieden en (3) een rechtvaardige en duurzame wederopbouw te stimuleren, met bijzondere aandacht voor mensenrechten en gendergelijkheid.

Ten vierde hebben we meegewerkt aan een nota waarin wordt gewezen op het nauwe verband tussen de financiële gevolgen van de coronacrisis in verarmde landen en de reeds bestaande schulden crisis in die landen. De nota toont inderdaad duidelijk aan dat er een directe correlatie bestaat tussen het beleid dat instellingen zoals het IMF en de Wereldbank promoten ten gunste van liberalisering en bezuinigingen (bezuinigingen op de begroting, deregulering van de arbeidsmarkt en van de financiële sector, privatisering van bedrijven en openbare diensten, significante afschaffing van douanegrenzen, deviezencontroles en kapitaalbewegingen) enerzijds, en de kwetsbaarheid van deze landen voor exogene schokken en voor de toename van hun schulden. Hoewel de schulden crisis in een aantal landen al enkele jaren broeide, is die nu echter verergerd door de coronacrisis. De hoofdoorzaak is dus niet zozeer de directe impact van de pandemie op de betrokken landen, maar wel de economische schok die voortvloeit uit de vertraging van de wereldeconomie: kapitaalvlucht, ineenstorting van de wisselkoersen, grondstofprijzen en het geld dat migranten naar hun gezin opsturen. Dit alles heeft geleid tot een economische schok die een directe weerslag heeft op de overheidsfinanciën van staten die afgezwakt zijn n.a.v. bezuinigingen in verband met de terugbetaling van schulden.

Los van deze structurele werkzaamheden met het oog op de versterking van de netwerken en platformen van het maatschappelijk middenveld zodat ze meer kunnen doorwegen op het beleid, heeft het ISVI ook meegewerkt aan een strategische nota van de DGD. Die nota handelt over de sociaaleconomische antwoorden op de uitdagingen van de COVID-pandemie in de landen zelf en binnen de partnerschappen van de Belgische ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulpverlening. In de nota wordt meer bepaald een maximale coherentie aangemoedigd tussen de antwoorden die de verschillende actoren en financieringsstelsels van de Belgische ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulpverlening bieden op korte, middellange en lange termijn i.v.m. de sociaaleconomische gevolgen van de coronacrisis. Van alle input die de DGD heeft overgenomen uit de eerdere nota's, hebben we in het bijzonder geijverd voor een vermelding van de aanbeveling om een Mondiaal Fonds voor Sociale Bescherming op te richten. Ter herinnering: dit idee maakt deel uit van de werkzaamheden van de IAO i.v.m. een pijler voor sociale bescherming met het oog op een eerlijke en inclusieve globalisering. In haar resolutie van 2012 oordeelde de Internationale Arbeidsconferentie dat de pijlers voor sociale bescherming gefinancierd zouden moeten worden via binnenlandse middelen. De staten met onvoldoende economische en fiscale capaciteit kunnen een beroep doen op de internationale samenwerking om hun eigen inspanningen te steunen.

Met name op basis van deze eis – die in mei 2020 opnieuw op de agenda werd geplaatst door het IVV – hebben FOS, ISVI en SolSoc beslist om vanaf oktober een campagne te voeren teneinde een groot publiek te sensibiliseren rond de diepe ongelijkheid tussen de landen onderling wanneer het aankomt op sociale bescherming en de eis van universele sociale bescherming. De campagne kreeg de slogan "sociale bescherming is een recht" en werd onmiddellijk positief onthaald in het federaal parlement en binnen de nieuwe regering (die eindelijk toch gevormd kon worden), met inbegrip van de nieuwe minister Kitir, bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking. Er zijn twee opmerkelijke punten geconcretiseerd. Eerst en vooral heeft minister Kitir in haar beleidsverklaring en beleidsnota onderstreept dat sociale bescherming van groot belang is voor de beheersing van de economische impact van de coronacrisis. Tegelijkertijd benadrukt ze dat ongelijkheid een bedreiging vormt voor vooruitgang. Ze stelt de volgende politieke prioriteiten voorop: 1) maatregelen voor een inkomensstijging; 2) formalisering van de werkgelegenheid; 3) sociale bescherming en basisgezondheidszorg; 4) inclusieve economische groei, met digitalisering als hefboom. Laten we tot slot het parlementaire initiatief vermelden van de meerderheid, die aan het eind van het jaar een voorstel van resolutie indiende ter ondersteuning van de oprichting van een Mondiaal Fonds voor Sociale Bescherming. Het ISVI was uiteraard een sleutelfiguur bij het opstellen van dit ontwerp, waarin onder meer vermeld wordt dat "Het internationaal recht inzake de rechten van de mens erkent dat de rijke landen de plicht hebben bij te dragen aan de uitbouw van de sociale rechten in de lage-inkomenslanden". Uiteraard is het werk nog maar net begonnen, maar voor de eerste keer sinds enkele jaren zijn de politieke kansen in dit kader gunstig voor ons. Het is aan ons om ze te grijpen en te concretiseren ten behoeve van zo veel mogelijk mensen.

LATIJS-AMERIKA EN DE CARAÏBEN

De pandemie heeft een continent getroffen dat geconfronteerd wordt met krachtige sociale mobilisaties, en dit in een context van regressie die sinds 2014 de sociale vooruitgang die in de jaren 2000 werd geboekt, ongedaan maakt. Hoewel het nog vroeg is om de gevolgen van een dergelijke ramp in te schatten, is het veilig om te zeggen dat Latijns-Amerika een grote stap achteruit heeft gezet op economisch en sociaal gebied. De groeiprognoze van de Wereldbank daalde tussen april en juni 2020 van -4,6% naar -7,2%. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) voorspelde op zijn beurt -9,4% aan het begin van de zomer, maar toonde zich in oktober iets minder pessimistisch door dit cijfer bij te stellen naar -8,1%. In het najaar bedroeg de voorspelling van de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en de Caraïben (Cepal) -9,1%. Daarnaast schatte ze het aantal mensen dat in extreme armoede is beland op 16 miljoen.

De situatie die is veroorzaakt door de Covid-19-pandemie heeft de verslechtering van de levens- en werkomstandigheden voor de meerderheid van de bevolking versneld. In de meeste landen zijn de overheidsmaatregelen ontworpen om het bedrijfsleven te bevoordelen. De bedrijven hebben alweer gereageerd met een anti-vakbondsbeleid, waarbij ze profiteren van de gezondheidscrisis om het werk te schorsen of om hun werkne(e)m(st)ers – en dan vooral de vakbondsleden – te ontslaan. De economische, sociale, politieke en culturele gevolgen van de grootste crisis van de afgelopen decennia zijn nog steeds niet te overzien.

Met de steun van het Federaal ABVV, ontwikkelt het **ISVI** een project met de TUCA-CSA in vijf landen (Ecuador, El Salvador, Honduras, Peru en de Dominicaanse Republiek). Het project is gericht op vakbondsjongeren en vertrekt vanuit twee hoofdvragen: **hoe kan je ervoor zorgen dat jongeren worden aangetrokken om zich aan te sluiten bij de vakbond en – sommigen onder hen – om syndicalist te worden?**

Aangezien de TUCA-CSA in veel landen actief is, heeft het projectteam een zekere expertise in digitaal werken: conferenties, vergaderingen en vormingen op afstand. Het enige probleem is dat het internetnetwerk vaak van slechte kwaliteit is of dat niet iedereen überhaupt toegang heeft tot internet op plekken waar geen gratis wifi beschikbaar is. In 2020 was het project succesvol. Er werden 4 webinars uitgebracht, alsook een Podcast-reeks met interviews met jongerenvertegenwoordig(st)ers van de vakbondsconfederaties die zijn aangesloten bij de TUCA-CSA. Verder werd ook het tijdschrift met de titel "*Nuestras Voces*" (Onze Stemmen) ontwikkeld, en een reeks van vijf video's over de ledenwervingscampagne gericht op jongeren "*Dame esos Cinco*" (High five). Ten slotte werden er verschillende grafische producten voor de doelgroep 'jongeren' gepubliceerd op de sociale media en tien video's van interviews met platformwerkne(e)m(st)ers.

In 2020 organiseerde de TUCA-CSA ook een Continentale Conferentie rond het thema "de vakbond transformeren en versterken om de volledige arbeidersklasse te vertegenwoordigen en te organiseren". Een aanzienlijk aantal jongeren van de aangesloten vakbondscentrales nam hieraan deel dankzij de succesvolle sensibiliseringsactiviteiten via het project.

Het ISVI heeft de TUCA-CSA versterkt door bij te dragen aan haar wekelijkse journaal "CSA-TV noticias". Daarmee bereiken ze een groot publiek omdat de journalisten de politieke actualiteit ook telkens bespreken vanuit het oogpunt van de werkne(e)m(st)ers. Dit journaal wordt gepubliceerd op YouTube en op de sociale media.

Het project gaf aanleiding tot een regionale online activiteit waarbij de focus lag op de situatie van jonge werkne(e)m(st)ers te midden de Covid-19-pandemie. Vertegenwoordigers van de IAO, jongeren van verschillende Global Unions zoals PSI, IndustriALL en Uni Americas, alsook leden van het jongerencomité van de TUCA-CSA namen hieraan deel.

Colombia

De gezondheidscrisis n.a.v. het coronavirus heeft de sociale en economische crisis bij de meerderheid van de Colombiaanse bevolking blootgelegd en verergerd, met name voor degenen die leven van informeel werk. De reactie van het commerciële gezondheidssysteem op de pandemie was totaal ontoereikend, en dat verklaart waarom Colombia behoort tot de top 10 van landen met de meeste coronadoden en -patiënten ter wereld. De economische neergang heeft geleid tot massale werkloosheid, vooral bij vrouwen en jongeren. Het systeem voor beroepsrisico's was ook niet in staat om adequaat te reageren teneinde massale besmettingen op de werkplek te verhinderen. Alleen bedrijven met een sterke vakbonds aanwezigheid hebben bioveiligheidsprotocollen toegepast. De regering profiteerde bovendien van de situatie om decreten uit te vaardigen die de rechten van werkne(e)m(st)ers inperkten om zo de economie van het land te ondersteunen. Daardoor werd een ontslag zonder opzegtermijn bijvoorbeeld mogelijk. De regering gaf er de voorkeur aan om kleine en middelgrote ondernemingen te redden.

De lockdown en vervolgens de avondklok die vooral in de grote steden werd opgelegd, hebben de kwetsbaarheid van de mensenrechten in het algemeen verergerd, in het bijzonder voor de etnische en boerengemeenschappen. Bovenop de lockdown n.a.v. de pandemie, hebben de opsluiting veroorzaakt door gewapende groepen en de massale volksverhuizingen geleid tot een toename van het aantal moorden op sociale leiders, vakbondsleiders en mensenrechtenactivisten. In 2020 werden 310 moorden geregistreerd (64 slachtoffers waren ondertekenaars van het vredesakkoord).

In het kader van de pandemie, bood het ISVI zijn twee Colombiaanse partners extra hulp. De jongeren van CUT hebben ervoor gekozen om bioveiligheidskits (hydroalcoholische gel, 2 mondkapjes) uit te delen aan jonge werkne(e)m(st)ers, met de afbeelding van *Equidad*, een jonge werkneemster die haar rechten opeist! Om mee te kunnen met het toegenomen gebruik van digitale middelen voor vergaderingen, conferenties en lessen, heeft de CASM-USO (de vakbondsschool van de USO) gekozen voor de inrichting van een audiovisueel lokaal.

De CUT blijft de grootste vakbond in Colombia en leidt het politieke en sociale protest. Inzake de coronacrisis, heeft de CUT snel gereageerd door een nieuwsuitzending te maken die te zien was op de verschillende sociale netwerken. Verder heeft de CUT ook heel wat conferenties georganiseerd, evenals streamings via Facebook Live, waarbij internationale syndicalisten en specialisten werden uitgenodigd: sociologen, feministen, en ook politici (naargelang van het thema van de dag). Ze mobiliseerde ook haar vakbonden en leden om solidariteitscomités voor iedere buurt op te richten teneinde gezinnen in nood (vaak werkzaam in de informele economie en dus zonder inkomen) te helpen. De gezinnen in kwestie hingen een rode sjaal aan hun deur of raam om zich bekend te maken. De regering heeft uiteindelijk beslist om de gezinnen een uitkering te geven om in hun basisbehoeften te voorzien.

In 2020 organiseerden de CUT-jongeren en de CASM-USO regionale online workshops. Dankzij deze modaliteit konden ze zelfs meer sessies organiseren. Het CASM heeft de lockdown benut om onderzoek te doen over de rechtvaardige transitie, een van de stokpaardjes van de USO. Ze voerde ook een campagne tegen de massale ontslagen in de olie-industrie, die door de bedrijven gerechtvaardigd worden door te verwijzen naar de coronacrisis.

Het WhatsApp-netwerk "BELCO" organiseert de synergie tussen de partners van ISVI, FOS en Solsoc. Aangezien het onmogelijk was om bepaalde activiteiten fysiek te organiseren, kon BELCO in 2020 rekenen op financiële steun "Covid-19", waarmee het vervolgens een grote campagne heeft gelanceerd met affiches,

radiospots, enz., met als titel (vertaald): “Kom in actie voor hun rechten, het zijn ook de jouwe”. Ten slotte gaan de uitwisselingen tussen de ISVI-partners en die van FOS of Solsoc door, bijvoorbeeld tussen FENSURAGRO en CASM-USO over het thema van de rechtvaardige transitie.

Cuba

In 2020 bleef de Cubaanse economische context verslechteren door de aanscherping van het economisch en financieel embargo dat werd opgelegd door de Verenigde Staten. Bovendien kan het eiland niet meer rekenen op de hulp van bepaalde bondgenoten zoals Venezuela.

Cuba zet de modernisering van zijn sociaaleconomisch systeem voort door de niet-statelijke (privé)sector te ontwikkelen, maar tegelijkertijd blijft het papierwerk overal toenemen. Bureaucratie is een echte plaag in Cuba.

Het eiland heeft geprobeerd de pandemie zo goed mogelijk aan te pakken. Het heeft onderzoekers zeker en vast de middelen gegeven om een vaccin tegen het coronavirus te ontwikkelen. Dat 'soevereine' vaccin werd wel degelijk ontwikkeld en heeft alle tests doorstaan. Daarop volgde de productie van het vaccin, dat momenteel ook al wordt toegediend.

Daarnaast heeft de overheid de bevolking in lockdown geplaatst, strenge regels voor bioveiligheid en een avondklok uitgevaardigd, maar desondanks bleef het aantal besmettingen stijgen. Het dodental blijft klein in vergelijking met landen als Peru of Brazilië. De gezondheidsautoriteiten hebben zich vooral gericht op preventie en vaccinatie omdat ze weten dat hun ziekenhuizen met een tekort aan geneesmiddelen kampen.

Het jaar 2020 eindigde slecht met de komst van een 3^e golf van coronabesmettingen, maar ook met de gelijkstelling van de nationale munt met de CUC (een munteenheid die alleen toegankelijk is voor toeristen en voor import-export), terwijl 1 CUC tot het einde van het jaar nog 24 CUP waard was. Het spreekt voor zich dat de levensstandaard van de Cubanen hierdoor ernstig zal worden aangetast, want de prijzen zullen zich vermenigvuldigen met 10 of zelfs 20.

De enige projecten van ons programma voor waardig werk in Cuba FOS-ISVI zijn die van FOS. Er is immers een coöperant ter plaatse die de financiën kan beheren vanop zijn bankrekening. Omwille van het financieel embargo wordt er echter geen enkele overschrijving vanuit België toegelaten. Bijgevolg is het project ISVI-SNTI als het ware doodgeboren.

De vakbonden worden ook geconfronteerd met een gebrek aan materiaal ter plaatse: in 2020 was het niet mogelijk om printers aan te kopen of om cartridges te vervangen.

Toch kon een deel van het project overeind dankzij een overname door de SNTI. Zo werd de opleiding van vormingsmedewerkers afgerond zodat zij op hun beurt vormingswerkers kunnen opleiden. De enige ISVI-activiteit die was gepland met de steun van de Waalse en Brusselse Metaalcentrale (MWB), moest vanwege de pandemie worden opgeschort. Het project in kwestie bestond erin de opleidingscyclus af te ronden en een evaluatie te maken van hoe ver we zijn gekomen sinds het vorige programma voor vakbondssamenwerking.

Peru

Wat betreft de gevolgen van de coronacrisis, kan Peru ingedeeld worden bij de meest getroffen landen wat betreft het aantal doden en het aantal besmette personen. De diverse opgelegde lockdown-, avondklok- en bioveiligheidsmaatregelen, zoals het dragen van een mondkapje en een vizier erover, zijn niet voldoende geweest. De gezondheidszorg is ondergefinancierd en van slechte kwaliteit. De overheid heeft zich vooral beziggehouden met de economie en heeft maatregelen genomen om deze te redden, bijv. door bedrijven de mogelijkheid te geven om hun toevlucht te nemen tot "perfecte schorsing" (tijdelijk ontslag voor maximaal 18 maanden zonder loon of vergoeding).

Vanaf juli 2020 is de regering begonnen met een proces van economische reactivering met de heropening van bedrijven en diensten, maar het gebrek aan gezondheids- en veiligheidsmaatregelen op de werkplek heeft tot talrijke besmettingen en sterfgevallen geleid. Peru kende in 2020 een recessie van 11,2%. In het tweede kwartaal zijn, naar schatting, 7 miljoen banen verloren gegaan en de toekomstige banen zullen informeel, tijdelijk en slecht betaald zijn. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke daling van het gemiddelde loon en tot een toename van de inkomensarmoede met 10%. De premies van de regering voor de bevolkingsgroepen die het zwaarst door de werkloosheid zijn getroffen, zijn niet alleen zeer laat beslist, maar zijn ook zeer laag. Armoede en vooral extreme armoede zijn toegenomen.

De tussentijdse verkiezingen voor het Congres in januari 2020 hadden een gunstig maar kortstondig effect op de werkende klasse, net als de goedkeuring van de wet betreffende huishoudelijk personeel en het herstel van collectieve onderhandelingen in de overheidssector. De toenemende confrontatie tussen de uitvoerende en de wetgevende macht, de wijdverspreide corruptie van politici die dag na dag door een nochtans rechtse pers aan het licht wordt gebracht, een mislukte staatsgreep, de afzetting van de president en een nieuwe regering met een extreemrechtse inslag hebben de bevolking ertoe aangezet de straat op te gaan om haar ongenoegen uit te schreeuwen. De repressie van het protest was brutaal, en veroorzaakte verscheidene doden. Half november ging de bevolking weer de straat op om te betogen tegen een landbouwwet die een zeer onrechtvaardig sociaal systeem in stand hield en zelfs verscherpte. In de jaren negentig heeft dictator Fujimori namelijk, om de export van het land te stimuleren, een speciale regeling ingesteld voor meer dan 800.000 plantagearbeiders. Deze werkende klasse zou ermee hebben ingestemd geen loon voor overwerk te ontvangen en slechts recht te hebben op de helft van het reglementaire aantal vakantiedagen en de helft van hun sociale zekerheid. Deze speciale regeling is sindsdien onder de verschillende democratische regimes verlengd. De verscherping van deze wet heeft duizenden Peruanen verontwaardigd. De repressie was opnieuw brutaal met verscheidene doden en vele gewonden tot gevolg.

Door de gezondheidscrisis heeft de CGTP, de partner van het ISVI, aan zichtbaarheid gewonnen door verschillende bewustmakingscampagnes te organiseren om werknemers te leren hoe ze zich tegen het coronavirus moeten beschermen, maar ook door zich in te zetten voor de handhaving van preventie-maatregelen tegen Covid op de werkplek en het behalen van vakbondsoverwinningen tegen onrechtmatige ontslagen wegens Covid. Een ander positief effect was de toename van het aantal leden. Zowel de CGTP als de andere partner van het ISVI in Peru, de bouwvakbond FTCCP, gesteund door AC-ABVV, zijn overgeschakeld op virtuele activiteiten. De in het kader van het project opgeleide FTCCP-leiders hebben samen met de Peruviaanse Kamer van de Bouwindustrie (CAPECO) bijgedragen aan het opstellen van richtsnoeren voor de preventie van Covid op de bouwerven evenals het bestrijden van de verspreiding ervan.

De CGTP en FTCCP hebben gebruik gemaakt van het telewerk om hun opleidingshandleidingen en communicatie te moderniseren. De FTCCP moest eerst zijn publiek opleiden, uitleggen hoe computerhulpmiddelen moeten worden gebruikt, hoe kan worden deelgenomen aan een opleiding of vergadering op het platform Zoom (of op en ander platform).

De CGTP heeft een groot aantal virtuele conferenties rond verschillende thema's georganiseerd, waarvoor deskundigen werden uitgenodigd. De CGTP heeft studies gepubliceerd, waaronder een studie over "de impact van de economie in de context van de SARS COVID-19-pandemie" of de impact ervan op de arbeidsverhoudingen. De FTCCP publiceerde o.a. een studie over vrouwen en de bouwsector in Peru. Deze studie diende als basis voor de lancering van de "Eerste nationale bijeenkomst van vrouwelijke werknemers in de bouw". De CGTP viert ook de verkiezing van een vrouw tot algemeen secretaris van een bij het project betrokken vakbond, World Duttyfree, en zelfs in de machowereld van de veiligheidsvakbonden (die ook deel uitmaken van het project) is de deelname van vrouwen in de raden van bestuur toegenomen.

Het gebruik van de virtuele alternatieven en de gedwongen lockdown van vele werknemers, zorgden voor een vermeerdering van het aantal cursussen, conferenties, webinars, ... Zowel de FTCCP als de CGTP hebben van de bewustmakingscampagnes over de pandemie en de wijze waarop men zich daartegen kan beschermen gebruik gemaakt om de werknemers eraan te herinneren dat het lidmaatschap bij een vakbond de beste vorm van algemene bescherming is en blijft.

AFRIKA

- 18 landen betrokken bij het programma van arbeiderseducatie.
- Dakar: het nieuwe bureau van PANAF voor de adjunct-directeur.

Het multilaterale programma PANAF met als belangrijkste partners naast IFSI-ISVI het Zweedse LO en TCO, CUT Brazil, het ITUC Africa en OATUU biedt arbeiderseducatie aan. Daarvoor maakt ze gebruik van de laagdrempelige en goedkope methodiek van de *study circles*. De rechtstreekse ondersteuning in Bénin, RDC en Kenia ondersteund tevens de respectievelijke landenprogramma's binnen het ruimer IFSI-ISVI programma. De COVID-19 pandemie heeft haar weerslag gehad op de organisatie van de *study circles* en de training van animatoren. Toch slaagden onze partners er in om de schade te beperken en nog steeds een aanzienlijk aantal werknemers en werkneemsters te bereiken.

Het ITUC Africa ijvert voor de verbetering van de arbeidsomstandigheden van migrant-arbeiders. Van alle werknemers die getroffen waren door de pandemie hadden de migrant-werknemers het waarschijnlijk het hardst van al te verduren. Vaak werken zijn in de informele sector en moeten ze leven van wat hun arbeid die dag oplevert. Terzelfdertijd vallen ze vaak buiten alle systemen die de gevolgen van de pandemie moeten leningen. De focus van het project is het streven naar een migratiebeleid dat de rechten van migrant-werknemers beter beschermt. Het netwerk ATUMNET is om die reden in het leven geroepen. Helaas was het niet mogelijk voor de leden van het netwerk om hun voorziene activiteiten te organiseren en elkaar fysiek te ontmoeten.

De nationale migratieplatvormen in de verschillende landen waar het migratieproject uitgevoerd wordt hebben dan ook zwaar gelobbyd om de migrant-werknemers te laten opnemen in de maatregelen genomen door de respectievelijke regeringen. Het platvorm in Bénin, met onder andere het UNSTB en het CSA-Bénin, zijn er in geslaagd om de migrant-werknemers ook op te laten nemen in het nationale systeem voor sociale bescherming ARCH. Dit systeem is nog steeds in een pilootfase, maar toch geldt dit als een belangrijke stap voorwaarts en is dit heel belangrijk voor deze kwetsbare groep werknemers.

Gezien de ongeziene impact op de gemeenschappen van migrant-werknemers hebben vakbonden zich genoodzaakt gezien om acties te ondernemen die buiten hun normale rol vallen. De nood was zo groot dat de migratieplatvormen ook humanitaire noodhulp hebben geboden. Naast materiaal om de hygiëne te kunnen garanderen (installaties om regelmatig de handen te kunnen wassen, maskers en ontsmettende gels), leverden de platvormen in een aantal Franstalige landen in West-Afrika (Bénin, Burkina Faso, Côte d'Ivoire, Guinée, Mali, Mauritanië, Niger, Senegal en Togo (de deelnemende landen) ook voedselhulp. IFSI-ISVI, met instemming van DGD, stelde daarvoor zelfs extra middelen ter beschikking. Meer dan ooit werden de zwakheden van de bestaande, en al te vaak afwezige, systemen blootgelegd. Het IVV Afrika heeft dan ook de gevolgen van de pandemie, de maatregelen van de regeringen en de zwakheden van de verschillende systemen geïnventariseerd en gedocumenteerd. Het lijkt onvermijdelijk dat er lessen zullen getrokken worden uit deze pandemie en dat de vakbonden daarin een sleutelrol spelen.

Benin

- 600 informele werknemers en werkneemsters geïnformeerd over de formalisering van hun werk.
- 150 werknemers en werkneemster stappen in het traject voor de formalisering van hun werk.
- 100.000 werknemers die in de pilootfase van ARCH zijn opgenomen.
- ARCH: L'Assurance pour le Renforcement du Capital Humain.

Begin 2020 werd kameraad Kodjihoukan Appolinaire Affewe Secretaris-Generaal van het UNSTB. Daarmee kreeg de confederatie een jonge en toch ervaren nieuwe leider. Twee maand na zijn verkiezing bevonden het UNSTB en CSA-Bénin zich in een heel nieuwe situatie: de COVID-19 pandemie waar ook Bénin niet aan ontsnapte. De overheid legde heel snel strikte maatregelen op om de verspreiding zoveel mogelijk onder controle te houden. Dat had haar gevolgen op de uitvoering van de project en de organisatie van de activiteiten. Heel wat activiteiten kregen ook een andere, en dringende, focus, namelijk het sensibiliseren van werknemers over COVID-19 en hoe zich zo effectief mogelijk te beschermen.

Toch is het belangrijk om vooral de impact van de werknemers te belichten. Vooral voor de informele werknemers was (en is het nog steeds) een moeilijke periode. Het werd ook pijnlijk duidelijk dat een gebrekkige sociale bescherming vooral de zwaksten in de maatschappij treft. Het **systeem van sociale bescherming in Bénin, ARCH¹**, zit nog steeds in een pilootfase. Vakbonden dringen er op aan om het eindelijk breed operationeel te maken en dit voor iedereen. Dankzij hun lobbywerk zitten ze alvast mee aan tafel en zijn ze betrokken bij de uitvoering van het plan.

Ondanks de restricties hebben zowel het CSA-Bénin en het UNSTB hun activiteiten heel snel opnieuw herstart. De flexibiliteit en weerbaarheid van beide organisaties hebben ervoor gezorgd dat het project relatief weinig negatieve gevolgen heeft ondervonden. Beide organisaties zijn de motor geworden van de **eenheid van de syndicale actie**: ze slagen er ook in om gemeenschappelijke eisenbundels op te stellen en te bouwen aan een gemeenschappelijke vakbondsfront, samen met de vier (van de vijf) andere confederaties.

Het CSA-Bénin en het UNSTB zijn er ook in geslaagd om **Gezondheid en Veiligheid op het Werk (SST)** op de politieke agenda plaatsen. Daardoor zijn er stappen vooruit gezet in de ratificering van C155 (*Occupational Safety and Health Convention, 1981*) en C187 (*Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention, 2006*.).

Beide organisaties vertegenwoordigen zowel de formele als informele werknemers. Bénin heeft ook een systeem om **informele arbeid te formaliseren**. Vooral het UNSTB biedt daarvoor concrete ondersteuning in de vorm van opleiding en begeleiding van werknemers die in het systeem willen stappen. Van de 600 deelnemers aan deze vorming, namen er 150 de stap om hun werk te formaliseren.

¹ ARCH = L'Assurance pour le Renforcement du Capital Humain

Ivoorkust

Het jaar 2020 was een zeer bewogen jaar voor de Ivoriaanse samenleving. Een eerste belangrijk gegeven waren de presidentsverkiezingen van oktober 2020. Ondanks protest vanuit verschillende hoeken deed president Ouattara een ongrondwettelijke gooi naar een derde mandaat als president. Er brak na de verkiezingen – die Ouattara won – een postelectorale crisis uit die veel Ivorianen deed vrezen voor een herhaling van de burgeroorlog van 2010-2011. Alhoewel er gewelddadige protesten waren in de weken na de verkiezingen lijkt de rust teruggekeerd. Een andere belangrijke zaak was vanzelfsprekend de wereldwijde pandemie. Côte d'Ivoire werd minder hard getroffen door Covid-19 dan vele andere landen. Anderzijds hebben de partners wel heel wat maatregelen moeten uitrollen om met deze nieuwe context om te gaan. Daarnaast werden ook een aantal activiteiten georganiseerd om de cacaoboeren te informeren en sensibiliseren over de coronamaatregelen in Côte d'Ivoire. Een laatste factor van belang heeft specifiek te maken met de cacaosector. We meldden vorig jaar al in het verslag van 2019 dat Ghana en Côte d'Ivoire een entente in het leven riepen met een akkoord die poogt om de wereldprijs voor cacao te beïnvloeden en het marginale deel die de twee landen krijgen van de sectorinkomsten te verhogen. Door de daling in de vraag naar cacao sedert de pandemie heeft dit akkoord – dat door velen het OPEC van de cacao werd genoemd – nog weinig zoden aan de dijk gebracht. Het blijft echter een factor van belang voor de toekomst.

Samen met ABVV HORVAL heeft het ISVI een partnerschap in Côte d'Ivoire met FEDENASAC.CI en FENSTIAA-CI. Deze laatste twee zijn de vakbonden voor de landbouwsector en de voedingsnijverheid, aangesloten bij de vakbondskoepel UGT.CI. Dit partnerschap heeft tot doel de rechten en arbeidsvoorwaarden van de werknemers en boeren in de cacaosector te verbeteren en de capaciteit van de cacao vakbonden en -coöperatieven te versterken. Dankzij extra projectfondsen van Mondiaal FNV konden de partnervakbonden ook dit jaar heel wat activiteiten organiseren. Er werden 2813 cacao boeren en werknemers uit de cacaosector gesensibiliseerd rond kinderarbeid, werknemersrechten of rond de maatregelen in de strijd tegen Covid 19. Daarnaast volgden 384 vakbondsleiders en leiders van cacao coöperatieven vorming over thema's zoals vakbondsrechten, kinderarbeid en arbeidsrecht. Zowel FEDENASAC.CI als FENSTIAA-CI slaagden er dit jaar in om heel wat vrouwen aan te sluiten bij hun respectieve organisaties. Allebei de partners hebben voornamelijk mannen als leden waardoor de genderratio dit jaar iets meer in evenwicht werd gebracht. De partners slaagden er opnieuw in om lokale monitoringcomités tegen kinderarbeid op te richten in de cacaozones en om werknemers in cacao fabrieken te vormen en te sensibiliseren over hun rechten. Het netwerk van de partners in de sector werd versterkt en hun representativiteit werd groter. De partners kunnen terug kijken op een succesvol jaar.

Globaal gezien wijzigde er bitter weinig aan de vele problemen in de sector (ontbossing, kinderarbeid, armoede onder de cacao telers) de afgelopen decennia. De entente tussen de twee belangrijkste productielanden in de sector, samen met de recente verhoogde aandacht voor de mensenrechtenschendingen in de cacao sector lijken contextuele ontwikkelingen die bepalend kunnen zijn met het oog op de toekomst en de strijd voor een betere, duurzamere en meer rechtvaardige cacao sector.

Kenia

Ook Kenia werd niet gespaard van de covid-pandemie. De economie nam een forse duik en meer dan 1 miljoen werkne(e)m(st)ers verloren hun job. De vakbonden verloren zo in één jaar 20 tot 30% van hun leden. Heel veel werkne(e)m(st)ers werden dubbel getroffen: bovenop het verlies aan inkomsten kwam er nog een forse stijging van de prijzen voor petroleum en kerosine – een product dat een grote meerderheid van de werkne(e)m(st)ers – vooral degenen die in de slums wonen - gebruikt om hun woning te verlichten en om te koken.

COTU onderhandelde een Memory of Understanding (MoU) met de overheid en de werkgeversorganisaties om de werkne(e)m(st)ers te beschermen tegen de economische schok veroorzaakt door de pandemie en om de overheid te helpen de verspreiding van het virus tegen te gaan. Het was ook de bedoeling van deze MoU om ervoor te zorgen dat de sociale dialoog zou blijven bestaan in de bedrijven die door de crisis getroffen werden. Er werden hiervoor toegevingen gedaan op het vlak van de bestaande arbeidsovereenkomsten, op voorwaarde dat er een permanente dialoog tussen de werkgevers en de vakbonden zou tot stand komen om samen tot oplossingen te komen. Uiteraard werd deze overeenkomst door veel werkgevers op een andere manier geïnterpreteerd dan door de vakbonden. In vele bedrijven werden bestaande cao's opgeschort, nieuw onderhandelde cao's gingen niet in voege en onderhandelingen werden stopgezet. Nochtans gaf de MoU net voorrang aan de sociale dialoog om zo te proberen met alle partijen samen uit de crisis te komen.

De Keniaanse metaalvakbond, KEWU zette toch volop in op onderhandelen en slaagde er zelfs in om 22 nieuwe cao's af te sluiten – toch wel een duidelijk voorbeeld dat sociale dialoog werkt.

De dokwerkersvakbond, DWU, voerde uitgebreid campagne ter bescherming van de werkne(e)m(st)ers tegen het virus. Ze zorgden ervoor dat de Kenyan Port Authorities degelijke maatregelen trof om het werk zo veilig mogelijk te laten verlopen. De vakbond startte ook een sensibiliseringcampagne op de werkvloer om de werkne(e)m(st)ers bewust te maken over de maatregelen ter bescherming tegen het virus.

Uiteindelijk hebben de vakbonden allemaal snel gereageerd op de nieuwe uitdagingen die deze crisis met zich meebracht. Naast de sensibiliseringscampagnes die ze voerden, namen ze het thema COVID-19 ook op in hun vormingen rond veiligheid en gezondheid op de werkvloer. COTU voegde een extra hoofdstuk over epidemieën toe aan zijn vormingshandleidingen en hoe hiermee om te gaan op de werkvloer. Zodoende zullen alle delegees over voldoende informatie en kennis beschikken om dergelijke maatschappelijke rampen het hoofd te bieden.

Democratische Republiek Congo

- 4 nieuwe provincies met een vormingsdienst.
- 32% nieuw getrainde vrouwelijke study circle leaders.
- 26 USD: kostprijs van één study circle van 30 uren met 13 personen.

Zoals de rest van de wereld werd ook de Democratische Republiek Congo (RDC) zwaar getroffen door de pandemie. De Congolese regering trof zeer harde maatregelen die vooral de mobiliteit aan banden legde. Het was verboden om zich te verplaatsen van de ene naar de andere provincie en Kinshasa was afgesloten van de rest van het land. Opnieuw waren het vooral de informele werknemers die zeer zwaar getroffen waren. Voor hen waren er geen andere opties dan elke dag proberen hun brood te verdienen en zich dus bloot te stellen aan het virus. Vakbonden hadden ook veel meer dan in andere landen de grootste moeite om activiteiten te organiseren. Ook bleek de pandemie een vruchtbare bodem voor werkgevers om de rechten van werknemers nog meer onder druk te zetten. Het UFF heeft dan weer haar verantwoordelijkheid genomen om de werknemers te sensibiliseren van het belang van de maatregelen om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan.

RDC is een land waar de proliferatie van vakbonden heel sterk aanwezig is. Het UFF, partner van het ACOD, is dan ook een belangrijk, maar ook succesvol, platform om deze tendens zoveel mogelijk tegen en toch de rechten van werknemers zo effectief mogelijk te verdedigen. Naast directe tussenkomsten in deze bedrijven, klaagt het UFF deze ook aan via het IVV Afrika.

Toch is het UFF erin geslaagd om in 4 nieuwe provincies een structuur voor vorming op te zetten. Dit wil zeggen dat ook in die regio's werknemers kunnen bereikt worden via de *study circles* om op die manier beter hun rechten te kennen, maar ook om het respect ervoor af (beter) te dwingen. Dit is belangrijk in een context waar de overheid vaak faalt in haar rol om het respect voor haar eigen wetgeving af te dwingen. In drie provincies is dit niet gelukt omwille van het geweld waarvan ook gewone burgers niet gespaard blijven.

Het UFF heeft enorme vooruitgang geboekt op vlak van de bescherming van vrouwen op de werkplek. Via de sociale dialoog binnen de Nationale Arbeidsraad (*Conseil National du Travail*), in samenwerking met het Ministerie voor Familie en Gender, en op basis van de *Code de la Famille*, wordt seksueel grensoverschrijdend, zowel psychologisch als fysiek, gedrag beschouwd als een zware fout en grond voor onmiddellijk ontslag. Ook krijgen vrouwen nu recht op een huisvestingspremie. Dit was voordien enkel voorzien voor mannen en daarmee verdwijnt een discriminatie op basis van geslacht. Ook is de 'burgerlijke staat' verdwenen als criterium voor aanwerving.

De mijnsector leek zich niet veel van de pandemie aan te trekken en hield haar productie redelijk op peil, dit vaak door werknemers op de mijnsites te laten verblijven. Het blijft een zeer moeilijke sector om te organiseren, ook omwille van de prevalentie van informele en artisanale ontginning. Voor de RDC is het gebrek aan eigen industriële capaciteit en de mogelijkheid om zelf meer toegevoegde waarde te creëren één van de belangrijkste redenen waarom de bevolking weinig profiteert van de enorme rijkdom aan grondstoffen in het land.

Rwanda

Het jaar 2020 zal de geschiedenisboeken ingaan als het COVID-jaar. Het was voor heel veel werknemers en werkneemsters een extreem zwaar jaar. Het virus maakt dan wel geen onderscheid tussen rijk en arm, maar de gevolgen van de lockdowns treffen de armeren veel harder dan de meer begoeden. Miljoenen mensen verloren hun job en daarmee ook hun inkomen. De werkloosheidscijfers liegen er niet om: in november 2020 was 20,3% van de werkne(e)m(st)ers werkloos. Een stijging met maar liefst 4,3% t.o.v. de maand augustus van hetzelfde jaar. Het BNP daalde met 4,3% t.o.v. 2019.

Voor de werkne(e)m(st)ers in de informele economie hadden heel zwaar te lijden onder deze crisis. Ook de arbeid(st)ers in de bouwsector kregen zware klappen. De meesten onder hen zijn dagloners en verdienen amper voldoende om te overleven. Voor velen van hen werd de situatie onhoudbaar: geen inkomen betekent geen geld hebben om eten te kopen, om een dokter te raadplegen, om huur te betalen... De Rwandese overheid organiseerde tijdens de eerste lockdown een voedselbedeling voor de zwaarst getroffen onder de bevolking. Dit lenigt wel de eerste nood, maar het vormt zeker geen oplossing voor de problemen op langere termijn.

In de theesector konden de arbeid(st)ers aan de slag blijven. In de bouw daarentegen werden de meeste werven gesloten en vielen de arbeid(st)ers van vandaag op morgen zonder inkomen. CESTRAR en STECOMA pleitten bij de heropstart voor een rotatiesysteem met kleinere ploegen, zodat iedereen opnieuw aan het werk kon en er geen ontslagen zouden vallen.

CESTRAR heeft in 2020 zwaar ingezet op zijn lobbywerk met de overheid om beschermende maatregelen te onderhandelen voor de werkne(e)m(st)ers. De vakbonden zaten ook mee aan de onderhandelingstafel met werkgevers en overheidsinstanties om werk- en loonzekerheid te kunnen garanderen en om oplossingen te vinden voor de door de COVID 19 crisis getroffen werkne(e)m(st)ers.

De campagnes voor veiligheid en gezondheid stonden – hoe kan het ook anders – volledig in het kader van COVID-19. In de strijd tegen de verspreiding van het virus voerde CESTRAR verscheidene campagnes via televisie, radio en sociale media. De vakbond verdeelde affiches op de werkvloer om de werkne(e)m(st)ers bewust te maken van de maatregelen ter bescherming tegen het virus.

AZIË

Indonesië

2020 was een jaar waarin twee grote schokgolven over de Indonesische samenleving heen walsten. Ten eerste had de coronacrisis een enorme impact op de maatschappij en zeker ook op de textiel- en kledingindustrie in Indonesië. Veel textiel- en kledingarbeid(st)ers verloren hun job, werden niet uitbetaald of de fabriek waar zij tewerkgesteld werden ging over kop. Dit had vanzelfsprekend een grote invloed op het werk van onze vakbondspartners ter plaatse. Zij verloren heel veel leden door de vele fabriekssluitingen, mobiliseerden hun achterban om ontslagcompensaties te kunnen onderhandelen, etc. De dienstverlening vanuit de vakbonden werd door deze omstandigheden zwaar op de proef gesteld. Een tweede belangrijke evolutie was de goedkeuring van de beruchte 'Omnibus Law' in Indonesië. Deze wet heeft grote gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden van werknemers in Indonesië. De wet maakt tabula rasa met veel bestaande rechten van werknemers, verlaagt de minimumlonen, verhoogt het gebruik van flexibele contracten, vermindert de compensatie bij ontslag, etc. Deze wet is een uitdaging zonder voorgaande voor de vakbondsbeweging in Indonesië, en bij uitbreiding het maatschappelijke middenveld in haar geheel.

ISVI en BBTK hebben een partnerschap met 3 textiel- en kledingvakbonden in Indonesië: SPN, Garteks en GSBI. De doelstelling van dit partnerschap is de arbeidsvoorwaarden in deze sectoren te verbeteren. In 2020 organiseerden de 3 partnervakbonden – onder coördinatie van IndustriALL – 71 verschillende projectactiviteiten, voornamelijk trainingen en ledenbijeenkomsten. Ze trainden, sensibiliseerden en informeerden met deze activiteiten meer dan 6.000 werknemers en vakbondsvertegenwoordigers. Ondanks de ontzettend moeilijke omstandigheden konden de vakbonden heel wat resultaten boeken. Een eerste belangrijk resultaat is dat ondanks de vele fabriekssluitingen het aantal werknemers gedekt door een cao stand hield. Ook het aantal bedrijven met een bedrijfs-cao bleef stabiel doorheen de crisis in 2020. Alhoewel heel wat bedrijven met een collectieve arbeidsovereenkomst niet langer bestaan werden in andere bedrijven zonder cao dan weer een overeenkomst afgesloten. Op deze manier slagen de partners erin om midden in deze crisis de werknemers zo goed mogelijk te beschermen. Zij zorgen op deze manier voor meer bescherming op de werkvloer en duidelijke afspraken voor de werknemers in de fabrieken. Verder slaagden de partners erin om ook dit jaar weer heel wat nieuwe leden aan te sluiten en om vakbondsafdelingen op te richten in nieuwe fabrieken. Helaas was het ledenverlies door de crisis dit jaar groter dan het aantal nieuw gerekruteerde leden.

INSTANTIES VAN HET ISVI

Raad van Bestuur

Thierry Bodson – Voorzitter

Rafael Lamas – Afgevaardigd bestuurder

Christine Bartholomi – Bestuurder

Estelle Ceulemans – Bestuurder

Caroline Copers – Bestuurder

Raf De Weerd – Bestuurder

Jean-Marie De Baene – Bestuurder

Jean-François Tamellini – Bestuurder

Miranda Ulens – Bestuurder

Vincent Van Uytven – Bestuurder

Algemene vergadering

De leden van de Raad van Bestuur aangevuld met :

Tangui Cornu – Jan Piet Bauwens – Myriam Delmee – Marc Lenders – Marc Loridan – Silvie Mariën – Michel Meyer – Frank Moreels – Chris Reniers – Hillal Sor – Werner Van Heetvelde – Koen Vanbrabandt – Dirk Van de Poel – Maurizio Vitullo

TEAM

Laurent Atsou - projectbeheerder Noordluik

Leticia Beresi - coördinatrice

Tinny Boon - hulpboekhoudster

Frederik Cappelle - projectbeheerder Indonesië, Ivoorkust en contactpersoon Monitoring & Evaluation

Els Decock – administratief medewerker

Stefan De Groote - projectbeheerder DRC, Benin en Zuid-Zuid (IVV-Afrika)

Yolanda Lamas - projectbeheerder: Colombia, Peru, Cuba en Zuid-Zuid (TUCA-CSA)

Vera Van Nuffelen - projectbeheerder Rwanda en Kenia en vertrouwenspersoon integriteit